

Η Αξιολόγηση της Περίληψης Κειμένου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Το περιεχόμενο της περίληψης (0-12 μονάδες)	3
Θετικά στοιχεία θεωρούνται:	3
Αδυναμίες στο περιεχόμενο θεωρούνται:	3
B. Η γλώσσα και το ύφος της περίληψης (0-8 μονάδες)	4
Θετικά στοιχεία θεωρούνται:	4
Αδυναμίες στη γλώσσα και το ύφος θεωρούνται:	4
Γ. Η δομή του περιληπτικού κειμένου (0-5 μονάδες).....	4
Θετικά στοιχεία θεωρούνται:	4
Αδυναμίες στη δομή θεωρούνται:.....	4
Δ. Γενική θεώρηση	5
Ευρετήριο όρων	6

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η περίληψη δεν είναι ξεχωριστό γραμματειακό είδος αλλά ένας τρόπος συνοπτικής απόδοσης προϋπάρχοντος κειμένου, δια της οποίας επιδιώκεται:

1. Η **κατανόηση** του κειμένου.
2. Η **λιτότητα** και η **σαφήνεια** στην απόδοση του περιεχομένου του κειμένου.
3. Η **διάκριση** του αναγκαίου από το περιττό τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη γλώσσα του κειμένου.
4. Η **δόμηση** ενός νέου κειμένου με συνοχή και συνεκτικότητα.

Άρα η αξιολόγηση της περίληψης στις εξετάσεις του Ενιαίου Λυκείου είναι σκόπιμο να συνεξετάσει τρεις παραμέτρους:

1. Το **περιεχόμενο** της περίληψης
2. Τη **γλώσσα** και το ύφος
3. Τη **δομή** του περιληπτικού κειμένου.

A. Το περιεχόμενο της περίληψης (0-12 μονάδες)

Θετικά στοιχεία θεωρούνται:

1. Η σύλληψη του **νοηματικού κέντρου** του κειμένου.
2. Η επιλογή των **σημαντικών ιδεών-πληροφοριών** του κειμένου.
3. Η πληρότητα **κατανόησης** του κειμένου.

Αδυναμίες στο περιεχόμενο θεωρούνται:

1. Αδυναμία κατανόησης ή απόκλιση από το νοηματικό κέντρο του κειμένου.
2. Επιλογή δευτερευουσών ιδεών-πληροφοριών σε βάρος των κύριων-σημαντικών.
3. Η ατελής (μερική) κατανόηση του κειμένου.

B. Η γλώσσα και το ύφος της περίληψης (0-8 μονάδες)

Θετικά στοιχεία θεωρούνται:

1. Η χρήση του κατάλληλου **ύφους** για τη συγκεκριμένη μορφή κειμένου (πληροφοριακό ύφος).
2. Η ικανότητα **πύκνωσης** του κειμένου μέσα από διάφορες τεχνικές (γενίκευση, αναδιατύπωση κτλ.).
3. Η **ορθή χρήση της γλώσσας** στο επίπεδο της ορθογραφίας, της στίξης, της σύνταξης και του λεξιλογίου.

Αδυναμίες στη γλώσσα και το ύφος θεωρούνται:

1. Η αξιολόγηση με την άσκηση **άμεσης ή έμμεσης κριτικής-σχολιασμού** στις ιδέες-πληροφορίες του κειμένου.
2. Η **αυτούσια-στείρα μεταφορά** λέξεων και φράσεων του αρχικού κειμένου στη περίληψη.
3. Οι **αποκλίσεις** από τους κανόνες της Νεοελληνικής **Γραμματικής** και του Συντακτικού της νέας ελληνικής στην ορθογραφία, στη στίξη, στη σύνταξη και το λεξιλόγιο (επαναλήψεις, ασάφειες, έλλειψη ακριβολογίας κτλ.).

Γ. Η δομή του περιληπτικού κειμένου (0-5 μονάδες)

Θετικά στοιχεία θεωρούνται:

1. Η ικανότητα **παρακολούθησης** ή αναδιοργάνωσης της **δομής** του αρχικού κειμένου.
2. Η **λογική ακολουθία των βασικών ιδεών**.
3. Η σύνταξη ενός κειμένου με **ομαλή ροή και συνοχή**.
4. Η επιτυχής χρήση των **διαρθρωτικών λέξεων ή φράσεων**.

Αδυναμίες στη δομή θεωρούνται:

1. Η **τυποποιημένη μεταφορά** τής πορείας του αρχικού κειμένου που οδηγεί σε μακροσκελή περίληψη.
2. Η **άτακτη παράθεση των ιδεών-πληροφοριών** του κειμένου.
3. Η **έλλειψη συνοχής** και αλληλουχίας μεταξύ των μερών-προτάσεων της περίληψης.

Δ. Γενική θεώρηση

Η προσπάθεια για αξιολόγηση της περίληψης με την αναλυτική μέθοδο και την πρόσθεση των επιμέρους βαθμών **δεν είναι αρκετή.**

Χρειάζεται μια **συνολική θεώρηση** του γραπτού πριν την τελική βαθμολογία. Άλλωστε περιεχόμενο, μορφή (έκφραση) και δομή ουσιαστικά δεν διαχωρίζονται.

Στη συνολική θεώρηση της περίληψης θα συνεκτιμηθούν για την τελική βαθμολογία όλα τα κριτήρια από την πρωτοτυπία στη συγκρότηση και το ύφος έως την εικόνα του γραπτού (καθαρογραμμένο κείμενο, ευανάγνωστη γραφή).

*Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων
στο Ενιαίο Λύκειο, Αθήνα 2001*

Ευρετήριο όρων

άμεση ή έμμεση κριτική, 3
άτακτη παράθεση των ιδεών, 3
αυτούσια-στείρα μεταφορά, 3

γλώσσα, 2
Γραμματική, 3

διάκριση του αναγκαίου από το περιττό, 2
διαρθρωτικών λέξεων ή φράσεων, 3
δομή, 2, 3
δόμηση, 2

έλλειψη συνοχής, 3
ευανάγνωστη γραφή, 4

καθαρογραμμένο κείμενο, 4
κατανόηση, 2

λιτότητα, 2
λογική ακολουθία των βασικών ιδεών, 3

νοηματικό κέντρο, 2

ομαλή ροή, 3
ορθή χρήση της γλώσσας, 3

περιεχόμενο, 2
πύκνωση, 3

σαφήνεια, 2
σημαντικών ιδεών, 2
συνεκτικότητα, 2
συνολική θεώρηση, 4
συνοχή, 2, 3

τυποποιημένη μεταφορά τής πορείας του αρχικού κειμένου, 3

ύφος, 2, 3